

عنوان مقاله:

مطالعه عملکرد و اجزای عملکرد پنبه (*Gossypium Hirsutum*) با استفاده از روش های آماری چند متغیره در سه سال زراعی

محل انتشار:

پژوهشنامه اصلاح گیاهان زراعی، دوره 15، شماره 47 (سال: 1402)

تعداد صفحات اصل مقاله: 11

نویسندگان:

محمد رضا راحمی - Nuclear Agricultural Research School, Nuclear Science and Technology Research Institute

عمران عالیشاه - Cotton Research Institute of Iran

خلاصه مقاله:

چکیده مبسوط مقدمه و هدف: این تحقیق به منظور ارزیابی و بررسی پایداری عملکرد و اجزای عملکرد ژنوتیپ های برتر امیدبخش پنبه که از طریق روش های مختلف اصلاحی شامل هیبریداسیون و موتاسیون بدست آمده اند و نسبت به والدین خود برتری دارند در منطقه هاشم آباد گرگان انجام گردید. مواد و روش ها: در این آزمایش تعداد شش ژنوتیپ A-NBK، A-SKG، ۹۶-A۳، Va-۱، NB۴۱۴ و Va-۲ به همراه شاهد گلستان در قالب طرح بلوک های کامل تصادفی با ۳ تکرار طی سال های ۹۹-۱۳۹۷ با استفاده از روش تجزیه مرکب، خوشه ای و مولفه های اصلی با استفاده از تجزیه گرافیکی ژنوتیپ در صفات، مورد بررسی قرار گرفتند. یافته ها: بر اساس نتایج حاصل از تجزیه مرکب ژنوتیپ های مورد بررسی در صفات تعداد شاخه زایا و عملکرد چین اول معنی دار نبودند. با وجود این صفات ارتفاع، تعداد غوزه، درصد زودرسی، عملکرد وش ۳۰ غوزه، و عملکرد کل، عملکرد الیاف (۳۰ غوزه)، طول الیاف، یکنواختی، ظرافت الیاف، استحکام، کشش الیاف، کیل کل و کیل ۳۰ غوزه در سطح آماری یک درصد در بررسی ژنوتیپ ها معنی دار بود. ژنوتیپ A-NB۴۱۴ با ۱۱۰/۳ سانتی متر بیشترین و رقم گلستان با ۸۳/۷ سانتی متر کمترین ارتفاع را داشتند. صفت عملکرد چین دوم ژنوتیپ A-NB۴۱۴ با ۱۲۸۳/۲ کیلوگرم در هکتار و صفت عملکرد کل در ژنوتیپ A-NB۴۱۴ با ۵۰۶۷/۱ کیلوگرم در هکتار به صورت معنی داری بیشتر از ژنوتیپ های دیگر بود. بر اساس نتایج بدست آمده سه مولفه دارای ریشه مشخصه بالاتر از دو (۷/۷۹، ۲/۷۶ و ۲/۴۹) بودند. بر اساس نتایج حاصل از تجزیه خوشه ای ژنوتیپ ها در ۳ گروه طبقه بندی شدند. نتیجه گیری: نتایج بدست آمده نشان داد که ژنوتیپ های A-NBK و A-NB۴۱۴ قابلیت معرفی شدن ارقام جدید و همچنین استفاده در برنامه های اصلاحی برای ایجاد تنوع ژنتیکی بالاتر را دارند. می توان از تلاقی ژنوتیپ A-NBK با رقم گلستان تنوع مطلوبی را به سبب زمینه ژنتیکی متفاوت دست یافت. ژنوتیپ Va-۱ با داشتن یکنواختی الیاف بالا و عملکرد چین اول بالا به عنوان یک ژنوتیپ زودرس ظاهر گردید. ژنوتیپ A-NBK و A-NB۴۱۴ با دارا بودن ارتفاع بلند، تعداد غوزه و درصد یکنواختی الیاف و عملکرد بالا در بین ژنوتیپ های مورد بررسی شرایط مطلوبی برای معرفی رقم جدید را داشتند.

کلمات کلیدی:

Cluster composite analysis, Cotton, Principal component analysis, Yield

پنبه، تجزیه مرکب خوشه ای، تجزیه مولفه های اصلی، عملکرد

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/1837885>

